

ORCHIDEEËN

Kring NO-Brabant

Mei 2011

ORCHIDEEËN WUBBEN

Groot assortiment Orchideeën en Tillandsia's

Botanische orchideeën, de meeste uit zaad gekweekt; en hybriden

- Oppetmaterialen
- Diverse soorten meststoffen
- Gewasbeschermingsmiddelen in kleinverpakking

Prijlijst schriftelijk aanvragen

Openingstijden: maandag t/m zaterdag van
10.00 tot 12.30 uur en van 13.30 tot 18.00 uur

Tolakkerweg 162
3739 JT Hollandsche Rading
Telefoon: 035-5771222 – Fax: 035-5772103

Orchideeënkwekerij

J. van der Linden
Engsteeg 2 te Brakel
Telnr: 0418-671686

www.orchideeenvdlinden.nl

Openingstijden:

**van maandag t/m donderdag graag even bellen voor u ons een bezoek brengt
i.v.m. eventuele afwezigheid**

**Vrijdag en zaterdag zijn wij open van 10.00 tot 17.00 Zondagen en feestdagen
zijn wij gesloten**

UITNODIGING

KRINGAVOND VRIJDAG 20 MEI

aanvang 20.00 uur
in buurtcentrum 'De Voeg'
Springtouw 2, Best (tel. 0499-372026)

Vensterbankweek

Komende kringavond houdt Alex Nuijts een lezing over het kweken van orchideeën op de vensterbank.

Encyclia vitellina (foto: Henk Smouter)

Zoals iedere kringavond is er Orchideeënshow en -keuring, plantenverkoop, materialen erkoop, de bibliotheek, de bar, de verkiezing en huldiging van de 'Plant van de Maand' natuurlijk de verloting.

WERK GROEP 'KWEKEN LEER JE VAN ELKAAR'

De volgende bijeenkomst van de werkgroep "Kweken leer je van elkaar" is op dinsdag 7 juni. We nemen planten mee die we door ruil hebben gekregen en bespreken de ervaring.

Na de pauze bespreken Jo, Jos en Gerard ieder drie planten

Plaats: De Voeg, Springtouw 2, Best

Informatie: Gerard de Puit (secretariaat), tel: 0499-373816

NIEUWS VAN HET BESTUUR EN DE REDACTIE

De laatste tijd zijn er veel zieken in onze vereniging. Het bestuur wenst iedereen van harte beterschap. We hopen iedereen weer snel op de kringavonden te mogen begroeten!

WEBSITE

Het adres van onze website: <http://www.orchidee-brabant.nl>,

Ideeën en aanvullingen blijven altijd welkom.

VOORLOPIG JAARPROGRAMMA 2011

20 mei	lezing Alex Nuyts: Vensterbankkweek
17 juni	lezing Patrick Mannens
15 juli	lezing Herman ter Borch
19 augustus	vakantie
16 september	lezing Jos Janssen (o.voorbehoud)
21 oktober	Veiling
18 november	lezing Ed Schmidt
16 december	Eindejaarsavond

NB: de vakanties zijn weer laat dit jaar, dus is dit jaar augustus weer de vakantiemaand

GEBREKSVERSCIJNSELEN BIJ PLANTEN, DEEL II

Vervolg op het artikel in het kringblad van maart.

Kalium

In tegenstelling tot stikstof en fosfor is kalium (K) geen bouwstof. Kalium maakt de plant beter bestand tegen droogte, vorst, ziekten en plagen. Kortom, het verhoogt de weerstand van de plant. Daarnaast is kalium noodzakelijk voor de stevigheid van de plant: het verbetert de vochtopname door de wortel en verlaagt de vochtafgifte van de bladeren. Als laatste heeft kalium een gunstige werking op de (af)rijping van de plant.

Een kalium-tekort komt minder vaak voor dan de meeste kwekers veronderstellen. De verschijnselen die bij een kalium-tekort horen, lijken erg op die van een gebrekkige belichting. Dus check altijd eerst of de belichting voldoende is.

Symptomen van een tekort: vergeling en grijze of roestvormige plekken op de bladpunten van de oudere bladeren, langs de hoofdnerf. De necrose van de bladeren gaat van buiten naar binnen, in een later stadium ontstaan roestkleurige en gespikkelde grijze gebieden op bladeren/stengels en krijgen stengels en bladstelen een paarsachtig rode kleur.

Oorzaken: te zuur medium of gietwater, teveel toegevoegd Fe, teveel natrium (Na - zout) in het medium dat de plaats van K

inneemt (gebruik daarom geen onthard water).

Magnesium

Het element Magnesium (Mg) is noodzakelijk voor de aanmaak van eiwitten en regeling van de stofwisseling. De structuur van het bladgroen is direct afhankelijk van de beschikbaarheid van magnesium en het ontbreken van voldoende magnesium zal de fotosynthese (dus de energiehuishouding en groei) enorm belemmeren. Een Mg-tekort komt vrij vaak voor, vooral bij gebruik van potmaterialen die van zichzelf weinig voeding hebben (bark).

Symptomen: de symptomen van een magnesiumtekort zijn het eerst zichtbaar op de onderste bladeren waar wolkachtige verkleuring (chlorose) in het weefsel tussen de nerven optreedt. De nerven blijven overigens wel groen. De symptomen trekken vaak door naar de groeischeuten.

Een Mg-tekort is goed te onderscheiden van andere tekorten: bij Mg-tekort treedt dit het sterkst op in de oudste delen van de plant waar chlorose en necrose het gehele blad aangetast. Samen met het sterk omkrullen en afsterven van de bladpunten is dit een goede indicatie voor een Mg-tekort. De oudere delen krijgen geleidelijk een paars/roodachtige kleur en in relatief korte tijd (enkele weken) kan de plant in haar geheel verkleuren. Verwar een Mg-tekort niet met een Fe-tekort: het verschil

is dat bij een Mg-tekort een groot deel van de bladeren opkrult en afsterft..

Oorzaken: al kan een Mg-tekort natuurlijk ontstaan door gebrekkige voeding, de meest voorkomende oorzaak is een verkeerde pH. Een andere mogelijke oorzaak voor een Mg-tekort is een te hoge concentratie Ca in het medium (wat natuurlijk in de pH-waarde tot uitdrukking komt). Toevoegen van Mg maakt de jongste bladeren in 3 tot 5 dagen weer groen en de rest van het nog levensvatbare blad zal langzaam herstellen.

Calcium

Calcium (Ca) heeft twee functies. Op microniveau is calcium een bouwsteen voor de celwanden in de plant. Daarnaast is calcium een buffer voor de zuurgraad van het medium - calcium neutraliseert het aanwezige zuur in het medium. Een ernstig tekort aan calcium komt overigens zeer zelden voor.

Symptomen: zichtbaar aan slappe stengels, langzame groei, een donkergroene en gedrongen plant, opgekrulde groene bladeren en de nieuwe scheuten vertonen een gele of paarse verkleuring en krullen op voor versterving. In principe zit er in het leidingwater al voldoende calcium, maar in iedere kant en klare meststof zit meer dan voldoende calcium.

Oorzaken: het is uiterst onwaarschijnlijk dat je ooit met een Ca-tekort zal worden geconfronteerd - er is dus waarschijnlijk een andere oorzaak. Mogelijk is er een fosfor-tekort omdat de symptomen van een Ca-tekort daar erg op lijken.

Zwavel

Zwavel (S) heeft een gunstige invloed op de waterhuishouding van de plant en bevordert de aanmaak van eiwitten en aminozuren, waarmee de plant vitamines maakt die noodzakelijk zijn voor ademhaling en stofwisseling. Zwaveltekorten komen overigens, evenals Ca-tekorten, zeer zelden voor in de kweekruimte.

Symptomen: als zwaveltekort optreedt, is dit vaak een teken dat er een overschot aan andere voedingsstoffen in het medium aanwezig is. Een zwaveltekort lijkt erg op een stikstoftekort en begint (in tegenstelling tot een N-tekort) meestal aan de top van de plant. Er treedt een vergeling van de nieuwe bladeren op en in potten kan de hele plant iets van zijn groene kleur verliezen.

Oorzaken: als de pH de schuldige is, kan het toevoegen van kalk (Ca) en een betere beluchting van het medium de beschikbaarheid van zwavel vergroten. Zwavel wordt naar verhouding in kleine hoeveelheden samen met N, P en K opgenomen.

Sporenelementen

Spoorelementen zijn noodzakelijk en spelen een specifieke rol in de plant. Ze zijn niet nodig voor de groei zelf maar reguleren en vergemakkelijken de stofwisseling en groei. De sporenelementen hebben met elkaar gemeen dat ze in zeer kleine hoeveelheden noodzakelijk zijn en een tekort ervan zich altijd als eerste voordoet in de top van de plant, op de nieuw te vormen bladeren. De tekorten

aan ijzer, mangaan en zink komen het meest voor, vooral in gebieden met hard water.

IJzer

IJzer (Fe) is noodzakelijk voor de aanmaak van bladgroen.

Symptomen: een tekort zal verkleuring van de groeipunten veroorzaken met gele bladeren tot gevolg. De chlorose gaat van binnen naar buiten op het jonge blad en de groeischeuten, terwijl de nerven in het blad groen blijven. In een verder gevorderd stadium raken ook de oudere bladeren aangetast, uiteindelijk kunnen de bladeren bijna wit worden en ontstaan er necrotische (dode) plekken op het blad. Elke standaard voeding bevat voldoende ijzer.

Oorzaken: tekorten ontstaan meestal door een te hoge pH in het wortelmilieu of een te nat en/of een te koud substraat.

Let op: de symptomen lijken bijzonder veel op die van een Mg-tekort! Voor een juiste diagnose: een Mg-tekort manifesteert zich vooral in de oudste delen van de plant. Wanneer er sprake is van slecht uitziende bladeren met necrose of de bladranden/toppen opgekruld zijn en afsterven: een Mg-tekort, geen Fe-tekort. Het is erg belangrijk de juiste diagnose te stellen omdat het onnodig toevoegen van Fe een fosfor-tekort kan veroorzaken en een goed bedoelde actie tot grotere problemen leidt!

Mangaan

Mangaan (Mn) - belangrijk voor de stofwisseling en celdeling die in de

plant worden gestimuleerd. Een Mn-tekort vertraagt bloem- en topvorming - de rijping vertraagt en kan bij ernstige tekorten tot een misoogst leiden. Mn-tekort komt relatief vaak voor.

Symptomen: het belangrijkste (en onderscheidend van een Fe- of Zn-tekort) en kenmerkende symptoom is dat de rand van het blad groen blijft, terwijl de rest van het blad geel of wit is. Dit treedt het eerst op boven in de plant en op de groeischeuten - er ontstaan onder aan het blad chlorose en een witachtige vlekkerigheid. In minder ernstige gevallen is er sprake van een geelachtige kleurzweem binnen de donkergroen rand van het blad.

Oorzaken: een Mn-tekort kan ontstaan door een overmaat aan magnesium of een verkeerde pH.

Oplossing: controleren en (eventueel) aanpassen van de pH, het toevoegen van een gespecialiseerd product, het verminderen van de concentratie aan Mg of het beperken van de hoeveelheid Fe en P in het gietwater omdat deze de opname van Mn beïnvloeden.

Zink

Zink (Zn) heeft een positief effect op zowel de stofwisseling als de opbouw van eiwitten. Een gebrek veroorzaakt groeistoornissen en een verhoogde lichtgevoeligheid. Een tekort beïnvloedt alle nieuwe groei inclusief die van de toppen. Ook dit tekort vereist snel ingrijpen omdat de groei bij ernstige tekorten volledig tot stilstand kan komen. Een Zn-tekort komt vooral voor in neutrale en enigszins basische milieus.

Symptomen: Zn-tekort wordt het eerst zichtbaar in de top van de plant. Er ontstaat chlorose van het weefsel tussen de nerven van de bovenste scheuten aan de wortel van het blad. Al lijkt een Zn-tekort in het begin erg op een Mn- of Fe-tekort, in een later stadium is de onderscheidende factor omkrullen van de bladeren naar boven. Bij ernstige tekorten knikken de bladeren naar beneden, de groei stopt en er vormen zich te kleine en misvormde bovenbladeren. Ontstaat het tekort tijdens de bloei dan vervormen de toppen die breekbaar en bros worden.

Oorzaken: onjuiste pH

Oplossing: pas de pH aan en geef (indien dit niet binnen 3-5 dagen tot verbetering leidt) extra Zn in de vorm van gespecialiseerde voeding en/of bladvoeding.

Voor deze drie belangrijkste elementen (Fe, Mn en Zn) zijn er gespecialiseerde oplossingen voorhanden. Tekorten aan andere spoorelementen (zoals B - boor; Cu - koper en Mo - molybdeen) zijn extreem zeldzaam en verwaarloosbaar klein in de kweekruimte. Toevoeging ervan leidt bijna altijd tot een vergiftiging van de plant of een remming van de groei. Met ander woorden: een tekort van spoorelementen anders dan Fe, Zn of Mn is uiterst onwaarschijnlijk als oorzaak voor een optredend probleem - zoek dus naar een andere oorzaak.

Uit: website HomeTech (2003), bewerkt H. Smouter

Voordat je gaat denken aan een voedingsprobleem, is het zeer belangrijk eerst te checken of de geconstateerde problemen niet een andere oorzaak hebben.

Denk aan klimaatfactoren en/of ongedierte.

Zijn de temperatuur, de relatieve luchtvochtigheid en de hoeveelheid licht in orde? Bedenk dat verkleurde bladeren veroorzaakt kunnen worden door te weinig licht. Ook als gevolg van een te lage luchtvochtigheid kunnen de bladeren verkleuren. Gebrek aan licht, een onjuiste luchtvochtigheid en/of temperatuur zijn factoren die eveneens de mate en kwaliteit van de plantengroei beïnvloeden.

Bekijk voor ongedierte goed de boven- en onderkant van de bladeren, de oksels en stengels van de planten en het medium zelf.

BUSREIS SEPTEMBER

Op 17 september wordt een busreis naar Duitsland georganiseerd. We willen dan naar de kwekerijen Lucke en Holm. Belangstellenden graag opgeven **VOOR 15 JUNI** bij Huub Boesten, dit ivm de reservering van de bus.

PLANTENKEURING 15 APRIL 2011

Categorie

beginners/jeugdleden

Geen inzendingen

Categorie gevorderden

Simon Faro

Chiloschista parishii White	8,3	
Chiloschista segawai	8,5	D

Niek Hanckmann

Trudelia cristata	8,3	
-------------------	-----	--

Herman Pauw

Dactylorhiza sambucina geel gestippeld	8,8	D
---	-----	---

Peter Stompff

Sophronitis harpophylla hybride	6,7	
------------------------------------	-----	--

Jos Verhoeven

Paphiopedilum species	7,9	
-----------------------	-----	--

Cees van den Witteboer

Dendrobium species	8,6	D
Dendrobium falcatum	7,3	

Categorie superkwekers

Margreet Verhoef Sommeling

Bulbophyllum falcatum	8,7
Podangis dactyloceras	8,6
Dracula pholeodytes	7,1
Dracula amaliae	7,9

Frans Blom

Ascocentrum ampullaceum	8,1	
Dendrobium dickasonii	8,5	
Dendrobium aggregatum 2	8,7	
Bulbophyllum falcatum	9,0	D
Renanthera monachica	8,8	
Phalaenopsis hybride	7,6	

Heinz Deisenroth

Bulbophyllum falcatum	8,5
-----------------------	-----

Hans Faro

Dendrobium teretifolium	8,0
-------------------------	-----

Martien Stiphout

Paphiopedilum anitum	7,5	
Paphiopedilum emersonii	8,6	
Paph. hirsutissimum	8,3	
Paphiopedilum bullenianum	8,6	
Cypripedium plectochilum	9,5	D
Cypripedium macranthum	8,5	
Cypripedium guttatum	8,3	

Plant van de maand is geworden de enorme *Bulbophyllum falcatum* van Heinz Deisenroth.

Ook hadden we nog een foto van de plant van de maand van maart te goed. Ook deze keer was Heinz Deisenroth de winnaar met zijn mooie *Dendrobium tarberii*

AGENDA 2011

Komende tijd zijn er veel tentoonstellingen in Duitsland, zie website NOV:
www.nov-orchidee.nl

BEREIKBAAR

voorzitter	Henk Smouter	06-54288252	voorzitter@orchidee-brabant.nl
secretaris	Gerard de Puit	0499-373816	secretaris@orchidee-brabant.nl
penningm.	Koos de Wit	073-5321664	penningmeester@orchidee-brabant.nl
bibliotheek	Jan Evers	0413-367362	bibliotheecaris@orchidee-brabant.nl
evenementen	Huub Boesten	0653258929	activiteiten@orchidee-brabant.nl
kringblad	Henk Smouter	06-54288252	redacteur@orchidee-brabant.nl
potmateriaal	Henk de Wit	073-5321664	jfgdewit@home.nl
planten	Henk Smouter	06-54288252	Voorzitter@orchidee-brabant.nl
kweekgroep	Gerard de Puit	0499-373816	secretaris@orchidee-brabant.nl
keuring	Jos Janssen	0412-451027	

Kringblad van Orchideeën Vereniging NO-Brabant.

Jaargang 29 nr. 5, mei 2011

Redactie: Henk Smouter. Email: redacteur@orchidee-brabant.nl

Adres: Floraliastraat 75, 5342 BH Oss.

Advertenties: Koos de Wit, tel 073-5321664

Drukwerk en verzending: Creacopy, Oss.

Aan dit nummer werkten mee: Henk Smouter, Gerard de Puit, Huub Boesten

Lidmaatschap: Contributie per jaar voor de Kring € 23,- tnv Orchideeënkning NO-Brabant te Nuland, giro: 3268332.

Kring NO-Brabant is één van de 20 kringen binnen de Nederlandse Orchideeën Vereniging (NOV).

Bent u geïnteresseerd in exclusieve orchideeën?

Wij bieden ruim 300 soorten
exclusieve orchideeën

botanische soorten
en
exclusieve primaire
hybriden

waaronder een groot aantal
miniatuur variëteiten op kurk

Op zaterdagmorgen bent u
tussen 8.00 en 12.30 uur
van harte welkom!

 Klinge
Orchideeën

Middenweg 54b - 1394 AL Nederhorst den Berg
tel. (0031)0294-257.661 - fax. (0031)0294-257.662
e-mail: orchids@klinge.nl
internet: www.orchids-klinge.com

Bezorgtijden:

- voor de middag tussen 10:00 en 12:00 uur
- na de middag tussen 14:00 en 16:00 uur
- late namiddag tussen 16:30 en 19:00 uur

Geopend:

• Maandag	13:00 – 18:00 uur	• Donderdag	9:00 – 20:00 uur
• Dinsdag	9:00 – 18:00 uur	• Vrijdag	9:00 – 19:00 uur
• Woensdag	9:00 – 18:00 uur	• Zaterdag	9:00 – 17:00 uur

JOSINA
BLOEMSIERKUNST

Nieuwe Hescheweg 7
0412 - 622061
Oss

Nieuwe Hescheweg 7
5342 EB Oss
Tel: 0412-622061
Fax: 0412-636849
E-mail: josina.oss@home.nl